

СЕКЦІЯ 3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

УДК 336.531.2:005.342

Батюта А.Ю.
студентка 3 курсу ФЕФ
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ СУБ'ЄКТАМИ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

На сьогодні не існує єдиного повноцінного визначення інновацій. Найвідоміший прикладом інноваційних суб'єктів є стартап (англ. startup) — нещодавно створена компанія, що будує свій бізнес на основі інновацій або інноваційних технологій, не вийшла на ринок або почала на нього виходити і що володіє обмеженим набором ресурсів [1]. Саме обмеженість ресурсів є важливим визначником майбутнього розвитку ідеї. Зазвичай, стартапи фінансуються ззовні і не передбачають поверненості коштів їх власнику.

Актуальність даної теми визначається активним створенням стартапів в Україні за останній час. Також важливо, що люди, які генерують новітні ідеї — переважно студенти, які ще не мають коштів на втілення проекту, тому з'являється інститут інвестиційного фінансування, що не передбачає повернення коштів. Одним з варіантів інвестування є краудфандинг.

Краудфандинг (англ. Crowdfunding, crowd — «громада, гурт, юрба», funding — «фінансування») — це співпраця людей, які добровільно об'єднують свої гроші або інші ресурси разом, як правило через Інтернет, щоб підтримати зусилля інших людей або організацій [2]. На сьогодні проекти на які збирають фінансування дуже широкі — від соціальних та культурних до фінансування політичних партій чи окремих телевізійних каналів.

Найпоширенішим інструментом є краудфандингові платформи — сайти, де реєструють та фінансують проекти.

Розглянемо яку інформацію потрібно надавати, щоб зареєструвати проект на прикладі української платформи краудфандингу Biggggidea [2]:

1. Основна інформація: назва проекту, бюджет, тривалість збору коштів (до 100 днів), категорія та відео, де ви коротко пояснюєте суть проекту.

2. Деталі: опис, статті бюджету, контакти.

3. Винагороди. Збір коштів передбачає те, що за свій внесок інвестор отримає певну винагороду: зустріч з командою проекту, іменну подяку на сайті, сувенір та інше.

4. Команда та реквізити.

Краудфандинг можна розділити за двома категоріями:

1) за метою краудфандингового проекту (бізнес-проект, креативний, політичний, соціальний);

2) за метою для інвестора (пожертвування, нефінансова винагорода, фінансова винагорода, повернення боргу) [4].

Також зазначимо, що є два види збору коштів: фіксоване та гнучке фінансування. За фіксованого ви зазначаєте потрібну суму і термін збору коштів. Якщо часу не вистачило – все, що було зібрано повертається інвесторам. Гнучке фінансування передбачає що ви отримаєте кошти не залежно від початкової фінансової цілі.

Краудфандинг в Україні лише починає поширюватись, саме тому задля збору значного фінансування українці розміщують проекти на іноземних краудфандингових платформах.

Найпопулярніші з них – Kickstarter та Indiegogo. Коротка інформація про них в таблиці 1.

Таблиця 1

Деякі платформи для краудфандингу

Назва	Спеціалізація	Особливість	Українські проекти
KickStarter	Широка. "Kickstarter підтримує амбітні, інноваційні та творчі проекти, які втілюються в життя через пряму підтримку інших". Зібрати кошти можна на все, "починаючи з фільмів, ігор, музики і мистецтва, дизайну та технологій".	Фінансування за принципом "все-або-нічого". Автор проекту сам встановлює суму, цілі і терміни. Якщо проект зібрав необхідне фінансування, після закінчення терміну з карток всіх спонсорів стягується плата. Якщо проект не зібрав необхідну суму, гроші не стягуються. Платежі перераховуються тільки резидентам США	На сайті зареєстровано близько 10 проектів українців, успішних – 6. На старті – 1
Indiegogo	Широка. Сайт позиціонує себе, як платформа для "інді" (незалежних) проектів	Дозволяє зберегти зібрані гроші, навіть якщо проект не зібрав бажану суму. Платежі можна перераховувати на європейські картки. Реєстрація безкоштовна, але є збори, які потрібно заплатити Indiegogo після отримання бажаного бюджету.	На сайті зареєстровано близько 20 проектів, 5 з них – отримали необхідне фінансування

Джерело: [5]

Зазначимо основні умови в яких розвивається фінансування українських стартапів через краудфандинг:

- звернення до міжнародних платформ через можливість залучити більшу суму коштів;
- пріоритетність фінансування соціальних проектів на українських платформах;
- проблеми отримання коштів з іноземних платформ через неможливість українцям приймати кошти в платіжній системі PayPal;
- наразі не передбачає українського законодавчого регулювання;
- фінансової цілі досягають переважно технічні та соціальні стартапи.

Отже, краудфандинг має потенціал стати альтернативним джерелом фінансування бізнес-проектів на ранніх стадіях.

Список використаних джерел:

1. Стартап : [Електронний ресурс] // Вікіпедія – вільна енциклопедія. - Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Стартап>
2. Краудфандинг : [Електронний ресурс] // Вікіпедія – вільна енциклопедія. - Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Краудфандинг>

3. Спільнокошт – краудфандинг в Україні. Велика ідея [Електронний ресурс] : Режим доступа: https://biggggidea.com/project/add_project (дата звернення 10.04.2016). - Додати проект та отримати гроші
4. Фоменко А. О. Сучасні умови розвитку краудфандингу в Україні / А. О. Фоменко //Економіка та управління підприємствами. — 2013. — № 3 (23). — С. 93–96.
5. Українська правда. Життя. [Електронний ресурс] : Режим доступа: <http://life.pravda.com.ua/society/2013/03/1/122203/> (дата звернення 10.04.2016). — Народне фінансування. Як українці збирають гроші на свої проекти на кордоном

УДК 336.76

Бороденко Т.М.
*асистент кафедри фінансові ринки,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

ОСОБЛИВОСТІ АКЦІЙ КОРПОРАТИВНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

Створення в Україні сприятливого інвестиційного клімату є першочерговим завданням в контексті реформування вітчизняної економіки. Його вирішення в значній мірі залежить від повноцінного розвитку різноманітних суб'єктів фінансової інфраструктури.

У цьому контексті слід особливу увагу звернути на розвиток спільного інвестування в Україні – як свідчить зарубіжний досвід, саме інститути спільного інвестування (ICI) здатні створити потужні стимули для трансформації заощаджень у інвестиції. Проте для розвитку ICI необхідно створити відповідні передумови, зокрема – нормативно-правову базу. В Україні законодавство у сфері спільного інвестування неодноразово удосконалювалося, проте говорити про завершеність реформування ще занадто рано.

Розпочинаючи аналіз акцентуємо в першу чергу на визначенні акцій корпоративних інвестиційних фондів у Законі України «Про цінні папери та фондовий ринок»: «Акція корпоративного інвестиційного фонду – цінний папір, емітентом якого є корпоративний інвестиційний фонд та який посвідчує майнові права його власника (учасника корпоративного інвестиційного фонду), включаючи право на отримання дивідендів (для закритого корпоративного інвестиційного фонду), частини майна корпоративного інвестиційного фонду у разі його ліквідації, право на управління корпоративним інвестиційним фондом, а також немайнові права, передбачені законодавством про інститути спільного інвестування» [1].

Зазначимо, що згаданим нормативно-правовим актом чітко відділено акції корпоративного інвестиційного фонду від акцій. Більше того, якщо стосовно власника акцій вживається термін «акціонер», то щодо власника акцій КІФ – учасник [1].

Звернемо увагу також на той факт, що виділення акцій КІФ в окрему групу пайових цінних паперів відбулося тільки у 2012 році, тоді як в період 2006-2012 рр. такі фінансові інструменти розглядалися в ряду акцій.

Отже, для власника акцій КІФ властивим є разом з придбанням таких цінних паперів отримання комплексу майнових прав, зокрема: отримувати дивіденди (для корпоративних фондів закритого типу); право на отримання